یادداشت

جزئیات توزیع بسته حمایتی بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی

● سرپرست سازمان تأمین اجتماعی توضیحاتی درباره فرایند توزیع بسته حمایتی و آخرین جزئیات توزیع بسته حمایتی بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی و بازنشستگان ارائه کرد.

انوشیروان محسنی‌بندپی در حاشیه جلسه کمیته کشوری هماهنگی مراکز ماده ۱۶ در جمع خبرنگاران اظهار کرد: جلسه دیروز چهار مصوبه داشت که یکی از آنها ایجاد ۱۰ مرکز جامع صیانت، توانمندسازی و اجتماع‌پذیری معتادان متجاهر از سوی بسیج بود. براساس این مصوبه ۱۰ مرکز با ظرفیت نگهداری چهار هزار معتاد متجاهر ایجاد خواهد شد که دو مرکز با ظرفیت دو هزار نفر در تهران و دو هزار نفر نیز در هشت استان کشور ایجاد خواهد شد. بندپی افزود: همچنین براساس مصوبه این جلسه افرادی که می‌خواهند برای نگهداری معتادان متجاهر، مراکز نگهداری ایجاد کنند باید با داشتن شروط لازم، مجوز را از سازمان بهزیستی بگیرند و نسبت به استانداردسازی مراکز اقدام کنند.

رئیس سازمان بهزیستی کشور ادامه داد: مصوبه دیگر جلسه دیروز نظارت سازمان بهزیستی بر عملکرد این مراکز بود که براساس قانون باید بهزیستی نظارت کافی و فعالیت و نحوه نگهداری و درمان معتادان متجاهر در مراکز را داشته باشد. تمام مراکز باید شرایط و ضوابط لازم را رعایت کنند، در غیر این صورت مجوز آنها با مشکل مواجه می‌شود و در نهایت لغو خواهد شد.

بندپی در پاسخ به پرسشی درباره فرایند توزیع بسته حمایتی دولت نیز تصریح کرد: بخش اول ارائه بسته حمایتی که مربوط به مددجویان بهزیستی و کمیته امداد بود، به اتمام رسیده و همچنین کارکنان دولت که کمتر از سه میلیون تومان دریافت می‌کردند، بسته حمایتی دریافت کردند و بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی و مستمری‌بگیران در هفته آینده این بسته را دریافت می‌کنند.

سرپرست سازمان تأمین اجتماعی افزود: سازمان هدفمندی یارانه‌ها، اعتبار مورد نیاز برای بسته حمایتی بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی با حقوق کمتر از سه میلیون تومان را اختصاص داده و بسته حمایتی مستمری‌بگیران را نیز ما پرداخت می‌کنیم. اعتبار این امر داده شده و چنان‌چه هم‌زمان با حقوق آنها باشد، به‌طور میانگین ۲۰۰ هزار تومان به حقوق مستمری‌بگیران اضافه می‌شود و اگر زودتر از حقوق، زمان پرداخت بود این بسته را جداگانه به حسابشان واریز می‌کنیم. رئیس سازمان بهزیستی کشور درباره افزایش ۵.۵ درصدی تعرفه‌ها در شش‌ماهه دوم تأکید کرد: براساس شورای عالی بیمه قرار شده تعرفه شش‌ماهه دوم بخش‌هایی مانند هتلینگ، حق‌العمل‌ها و تعرفه‌های پزشکی اورژانسی، ۵.۵ درصد افزایش پیدا کند که البته به مردم فشاری وارد نمی‌شود و سازمان‌های بیمه‌گر آن را تقبل کرده‌اند. وی درباره پرداخت مطالبات بیمارستان‌ها نیز گفت: قول داده‌ایم تا پایان آذر، مطالبات بیمارستان‌ها مربوط به سال ۹۶ را حداقل ۷۰ درصد تأمین کنیم.

نگاهی به وضعیت محکومان مالی

نخبگان محکوم

مجید ابک: «زندان جای محکومان مالی نیست»؛ این جمله علی‌اصغر جهانگیر رئیس سازمان زندان‌های کشور است. سخنی درست که اجرائی‌شدن آن در کشور نیازمند همتی بلند، اجماع سه قوه و تغییر نگاهی وسیع در جامعه درباره محکومان مالی است. اما در آغاز باید بدانیم که منظور از محکوم مالی چیست؟ محکوم مالی به شخصی اطلاق می‌شود که صرفا بدهکار مالی است و بدهی او بدون قصد و نیتی مغرضانه و کلاهبردارانه ایجاد شده که اصطلاحا به آن محکومیت مالی غیرعمد گفته می‌شود. چک، سفته، رسید، دیه، مهریه و قتل غیرعمد از مصادیق محکومیت مالی غیرعمد است. براساس قانون، نحوه رسیدگی به محکومیت‌های مالی مصوب سال ۱۳۹۴ مجلس شورای اسلامی، درصورتی‌که محکومان مالی در زمان مقرر در جلسات رسیدگی پرونده قضائی حاضر شوند و در زمان تعیین‌شده نسبت به تقدیم دادخواست اعسار خود اقدام کنند، هرگز جلب نشده و راهی بازداشتگاه نمی‌شوند. متأسفانه عدم اطلاع عده زیادی از فعالان اقتصادی از موارد و ظرفیت‌هایی که قانون جهت تسهیل شرایط پرداخت بدهکاران تصویب کرده و ترس بدهکاران از روبه‌روشدن با قوه قضائیه و عواقب حبس شرایط را در کشور به سمتی برده که اکثر محکومان مالی به بازداشتگاه منتقل می‌شوند.

بررسی وضعیت زندانیان نشان می‌دهد از زمانی که محکوم مالی پا به بازداشتگاه می‌گذارد، به فاصله کوتاهی تقریبا تمام شرایط برای او تغییر می‌کند. بخش زیادی از این تغییر شرایط از نوع نگاه جامعه نسبت به محکوم مالی نشئت می‌گیرد. نگاه مردم و بخشی از مسئولان به بازداشت‌شدگان نگاهی منفی است به این معنی که او را فردی خاطی و کلاهبردار قلمداد کرده و براساس همین دیدگاه مناسبات رفتاری خود را با فرد محکوم تغییر داده و این تغییر به سرعت منجر به ازبین‌رفتن اعتبار کاری شخص می‌شود. در خانواده نیز محکوم مالی را فردی ناتوان از اداره شغل، اداره خانواده و امورات آن می‌دانند و در مواردی حمایت خود را از زمان حبس محکوم حذف می‌کنند. تا جایی که فرد برای تأمین هزینه گذران ایام محکومیت خود نیز دچار مشکل می‌شود؛ البته سازمان زندان‌ها تمام تلاش خود را جهت ایجاد شرایطی مطلوب برای زندانیان انجام می‌دهد اما قصه زندانیان قصه پرغصه‌ای است که دچار پیچیدگی‌های متعدد شده است. شرایط فعلی اقتصادی، افزایش قیمت‌ها و افزایش تعداد بازداشت‌شدگان در چند ماه اخیر از یک طرف و بودجه ثابت سازمان زندان‌ها، شرایط اداره زندان‌ها را کمی مشکل کرده و در بعضی موارد نارضایتی زندانیان را به همراه داشته است.

زندان اوین نمونه مهمی از محل نگهداری محکومان مالی است.

نوع ساخت مجموعه و مدیریت آن به نحوی است که اوین یکی از بهترین زندان‌های کشور محسوب می‌شود و محبوسان اوین از جهت استفاده از فضای هواخوری، فروشگاه، کتابخانه، دانشگاه، سالن‌های ورزشی و برنامه‌های فرهنگی شرایط بهتری از دیگر محبوسان دارند و به همین علت محل نگهداری محکومان غیرعمد، بازداشتگاه اوین است.

اساسا زندان قرار است یک مجازات تربیتی باشد. یعنی اگر فرد مرتکب عمل خلافی شود، محبوس می‌شود و به نحوی باید دوران محکومیت خود را در فضای آموزشی- تربیتی زندان سپری کند که به تغییر نگرش فرد در نحوه زندگی و کسب‌وکار وی پس از آزادی منجر شود. اما نکته دقیق اینجاست که مگر محکومانی که برشمردیم محکومان مالی غیرعمد نیستند و امری که غیرعمد و ناخواسته اتفاق می‌افتد مگر مستوجب عقوبت است؟ آن هم عقوبتی چنین سنگین که کمترین لطمه آن فروپاشی شخصیت محکوم، بنیان خانواده و اعتبار شغلی‌اش است. قاعدتا محکومیت غیرعمد که بار مالی داشته باشد، به علت غیرعمدبودن، در اشد مجازاتش، بازپس‌دادن مال و ضرر و زیان شاکی باید باشد نه مجازات حبس. وقتی محکوم پس از پذیرفته‌شدن دادخواست اعسار توان پرداخت پیش‌قسط و اقساط مورد تشخیص دادگاه را ندارد، حبس چه مشکلی از دو طرف حل می‌کند؟ اینکه ما درحال‌حاضر راه‌حلی جهت وصول بدهی شاکیان نداشته و محکومان را بازداشت می‌کنیم و از طرف دیگر یقین داریم که مجازات زندان برای محکوم مالی غیرعمد منجر به تولید ثروتی نمی‌شود که بتواند بدهی خود را پرداخت کند، پارادوکس ماجراست.

بیایید یک بار مرور کنیم؛ بدهکاری که از ترس ازدست‌دادن شغل و حبس و عدم اطلاع کافی از قوانین با مراحل رسیدگی قضائی روبه‌رو می‌شود و به همین علت جلب و بازداشت می‌شود؛ دادخواست اعسار خود را در زمان بازداشت تقدیم می‌کند. در مدت زمانی که محبوس است، براساس همان نگاه جامعه اعتبار کاری خود را از دست می‌دهد و درآمدی نخواهد داشت. خانواده‌اش به نداشتن عدم درآمد و شرایط سخت در اکثر موارد دچار فروپاشی می‌شود. در بهترین شرایط دادخواست اعسار پذیرفته می‌شود اما محکوم توان پرداخت پیش‌قسط را ندارد. خوش‌شانس اگر باشد با کمک خیرین یا ستاد دیه پس از ماه‌ها انتظار پس از پرداخت پیش‌قسط آزاد می‌شود اما توان پرداخت اقساط را به این دلیل که شغلی ندارد، نداشته و دوباره بازداشت خواهد شد. این چرخه معیوب ادامه خواهد داشت. راه‌حل چیست؟

یک بررسی از وضعیت شغلی، تحصیلی و دانش تجربی محکومان مالی نشان می‌دهد اکثر بازداشت‌شدگان افرادی صاحب مشاغلی مولد و پردرآمد بوده و بسیاری از آنان تحصیل‌کرده، کارآفرین و در مواردی نخبه هستند. افرادی با توانایی بسیار بالا، اراده‌ای مستحکم و ایده‌هایی ناب که در شرایطی می‌توانند کمک بزرگی به اشتغال کشور باشند. جماعتی که اگر مشاورانی متبحر داشتند، هرگز دچار مشکلات مالی نمی‌شدند. زندان برای این افراد فضایی گیج‌کننده است. کسانی که در زمان فعالیت کاری، در اکثر ساعات شبانه‌روز چه از لحاظ فکری و چه از لحاظ عملی فعالیت می‌کرده‌اند و اینک در چهاردیواری، مشغول سروکله‌زدن با زمان کشدار بازداشتگاه هستند. نخبگان محکومی که لزوما مدیرانی برجسته نبوده و نیستند و با همان روش به‌ثمررسیدن ایده (سعی و خطا) به فعالیت مالی پرداخته‌اند. غافل از آنکه فرایند مالی یک پروسه صفر و یک است و خطا در آن فاجعه‌بار خواهد بود. البته بسیاری از این محکومان به اشتباه خود پی برده و در پی اصلاح خود برآمده بودند اما شاکیان فرصت این اصلاح را از آنان گرفته‌اند. این امر در تجربه زندگی با این نوع محکومان کاملا مشهود است.

تعمق در وضعیت بازداشت‌شدگان مالی یک نکته را نیز به ما متذکر می‌شود که شاکیان، محکومان، مردم، قوه قضائیه، قوه مجریه و قوه مقننه در انتخاب راه‌حل این معضل دچار اشتباه شده‌اند و تکرار این اشتباه کلاف سردرگمی به جامعه هدیه کرده که همگان از آن ناخرسندیم.

حال فرض کنید در این شرایط مجازات حبس برداشته شود و محکومانی که به علت نداشتن درآمد، توان پرداخت اقساط شاکیان را ندارند، آزاد و سوهان روح شاکیان شوند. طلبکارانی که نه پولی گرفته‌اند و نه جرئت گفتن وجود ابرو بالای چشم محکومان را دارند. می‌بینید چه وضعیت بغرنجی است. شرایطی که شاکی و متشاکی هرکدام به تنهایی در حل این معضل درمانده‌اند و راهی نیز جهت حل آن در کوتاه‌مدت سراغ ندارند. همگان واقفیم که کلید این قفل در اجماع مجموعه دولت و ملت است. قدم اول اما در حل این معضل، اطلاع‌رسانی و آموزش درست و دقیق مفاهیم حقوقی در شرایط واقعی جامعه به مردم است تا بدانند که پیش از طرح شکایت و پس از آن با چه شرایطی روبه‌رو خواهند بود. رسانه ملی و مطبوعات می‌توانند نقش مهمی در جهت این اطلاع‌رسانی و تغییر نگاه مردم ایفا کنند.

درستی این تحلیل را می‌توانید در شرایط فعلی کشور ببینید. شرایطی که قوه قضائیه تمام تلاش خود را جهت عدم بازداشت محکومان در چارچوب قانون به کار بسته، سازمان زندان‌ها هرچه در چنته داشته جهت آرامش و آسایش محبوسان روی دایره گذاشته، مجلس شورای اسلامی قوانینی جهت کاهش جمعیت زندان تصویب کرده، ستاد دیه به فراخور توان مالی‌اش به پرداخت بدهی محکومان اقدام کرده و دولت کمک‌های خود را فروگذار نکرده است اما کاهش جمعیت بازداشت‌شدگان به کندی صورت می‌گیرد.* راه‌حل چیست؟

قطعا پاسخ این پرسش نیازمند یک کار کارشناسی دقیق، سریع و اجرائی است اما به جرئت می‌توان گفت برای یافتن بهترین، دقیق‌ترین و سریع‌ترین راه‌حل باید به سراغ خود زندانیان رفت. افرادی که از صبح تا غروب آفتاب در بحث‌ها و جدل‌هایشان راه‌حل‌های کارا و قابل اجرا با رعایت حقوق شاکیان ارائه می‌دهند اما دریغ که صدایشان صدایی بی‌رمق است؛ حلقه مفقوده داستان، نزد این نخبگان خاموش است. به سراغشان برویم.

*** راه‌حل‌هایی مانند دستبند و پابند الکترونیک، تبعید و این قبیل مجازات‌ها نیز منجر به تولید ثروت نمی‌شود تا امکان حل معضل به طور کامل را در خود داشته باشد.**

توانمندسازی جوامع محلی با مدرسه و کتابخانه

شرق: ششمین همایش کتابداران غرب کشور در مهاباد برگزار شد. همایشی که در آن به اهمیت کتابخوانی و ساخت کتابخانه در مراکز مرزی و محروم کشور تأکید شد. این همایش به همت مؤسسه حامی برگزار شده بود که در سال‌های اخیر اقدام به ساخت کتابخانه و مدرسه در مراکز محروم می‌کند اما تلاش خود را فقط به ساختن ساختمان‌ها محدود نکرده است. آنها به آموزش معلمان و کتابداران می‌پردازند و هرازگاهی به مدارسی که ساخته‌اند سرک می‌کشند و وضعیت درسی دانش‌آموزانشان را جویا می‌شوند.

سازمان ملل متحد سواد را یکی از شاخص‌های توسعه انسانی می‌داند و اگر سواد را فقط در توانایی خواندن و نوشتن خلاصه نکنیم، به سختی می‌توان تأثیر مطالعه افراد هر جامعه را به عنوان یکی از معیارهای مهم و تأثیرگذار در سطح سواد آن جامعه انکار کرد. بنابراین کمبود ساعات مطالعه یکی از معضلاتی است که در پیشرفت و توسعه‌یافتگی هر جامعه تأثیر دارد، از این رو ترویج فرهنگ کتابخوانی یکی از کارهای مهمی است که در راه توسعه و ساخت ایرانی بهتر مؤثر خواهد بود. با این استدلال اعضای انجمن حامی که تاکنون مدارس زیادی را در مناطق محروم کشور ساخته‌اند، تصمیم به ساخت و تجهیز کتابخانه‌هایی در چنین مناطق گرفته‌اند.

در این همایش هم اتفاقاتی شبیه تمامی اهداف حامی افتاد. روز اول آن به برگزاری کارگاه‌هایی اختصاص داشت که زیر نظر متخصصان و کتابداران باتجربه و با حضور فعال کتابداران محلی برگزار شد و روز دوم پنل‌ها و جلسات پرسش و پاسخ کتابداران بود که پس از جمع‌بندی و تبادل نظر در روز اول موفق شده بودند مشکلات و موانع را در کتابخانه‌های خود پیدا کنند؛ با این شیوه سعی شده بود از تکرار جلوگیری شود.

فرح حق‌نژاد عضو هیئت‌مدیره و مسئول کتابخانه‌های غرب کشور در انجمن حامی می‌گوید: «ما با مدرسه‌سازی شروع کردیم اما در ادامه راه دیدیم که ساخت مدرسه به تنهایی، ما را به اهدافمان که توانمندسازی ساکنان مناطق محروم از طریق آموزش است، نمی‌رساند و ساخت و تجهیز کتابخانه به اهداف ما نزدیک است و از این رو شروع به ساخت کتابخانه‌ها کردیم که به مرور نیز در این شیوه تغییراتی ایجاد کردیم».

این عضو هیئت‌مدیره انجمن حامی با باور به اینکه سواد فقط در خواندن و نوشتن نیست و نیاز به پرورش خلاقیت در کودکان به‌خصوص در مناطق محروم و روستایی حلقه گمشده‌ای است که باید به آن پرداخته شود، می‌گوید: «چشم‌انداز ما یک کتابخانه صرف نیست و نگاه ما یک مرکز فرهنگی است که اتاق کودک از اتاق کتاب‌ها جداست. به این منظور هم اسباب‌بازی و وسایلی برای سرگرمی به کتابخانه‌ها داده می‌شود.

ادامه در صفحه ۱۳

نگاه

بهبود ۴۵ رتبه‌ای ایران در تصادفات

● **شرق:** ایرج حریرچی، سخنگوی وزارت بهداشت، گفت: یک خبر بسیار خوب، که طبق آخرین آمار سازمان جهانی بهداشت و براساس اطلاعات ۱۷۵ کشور جهان که سه روز پیش اعلام شده است، براساس اقدامات ۱۵ سال گذشته دولت و سازمان‌ها و نهادهای مختلف برای کاهش تصادفات و میزان جراحت و مرگ‌ومیر حاصل از آنها، ایران از هشتمین کشور دنیا با آمار بالای میزان مرگ‌ومیر ناشی از حوادث ترافیکی به جایگاه پنجاه‌وسوم در رتبه‌بندی بین‌المللی حوادث ترافیکی رسیده است که این خود موفقیت بسیار بزرگ و درخشانی است.

او ادامه داد: براساس این گزارش میزان مرگ ناشی از حوادث ترافیکی در ایران ۲۰.۵ نفر به ازای هر صد هزار نفر جمعیت است. ارتقای جایگاه ایران به میزان ۴۵ رتبه (از رتبه ۸ به رتبه ۵۳) هم حاصل کاهش مرگ‌ومیر و هم حاصل پیگیری‌های وزارت بهداشت و ارسال مستندات تأییدشده سازمان جهانی بهداشت است.

حریرچی ادامه داد: براساس گزارش اول بین‌المللی وضعیت ایمنی راه‌ها، میزان مرگ ناشی از حوادث ترافیکی کشور ۳۵.۸ به ازای صد هزار نفر جمعیت و ایران رتبه ۱۰ بالاترین میزان مرگ‌ومیر ناشی از این حوادث را داشت، در گزارش‌های دوم و سوم این ارقام ۳۴.۱ و ۳۲.۲ به ازای صد هزار نفر بوده و کشور رتبه پنجم و هشتم از لحاظ بالابودن مرگ‌ومیر حوادث ترافیکی در دنیا را داشته است که در گزارش چهارم و آخر که مربوط به سال ۲۰۱۸ است، میزان مرگ ناشی از حوادث ترافیکی در ایران ۲۰.۵ نفر به ازای هر صد هزار نفر جمعیت و جایگاه ۵۳ است.

البته همین‌جا بیان می‌کنم که این پیشرفت کافی نیست و به‌ویژه با افزایش کمی که در میزان مرگ‌ومیر ناشی از حوادث در سال اخیر داشتیم، ضمن تثبیت دستاوردها باید اقدامات متعدد دیگری در این زمینه انجام دهیم.

او همچنین در بخش دیگری از صحبت خود اظهار کرد: مجددا مکلف هستم که درباره مصرف شیر و لبنیات و افزایش شدید قیمت آنها تذکر دهم و عرض کنم که در شش ماه گذشته مصرف شیر و لبنیات در تهران ۳.۹ درصد کاهش داشته است که گرچه در سطوح معنی‌دار و درخورتوجه نیست؛ ولی با توجه به اینکه میزان مصرف قبلی و معمول شیر و لبنیات در کشور کمتر از مقدار توصیه‌شده و مورد نیاز است، این کاهش هم هشداردهنده است.

امیدوارم تصمیم اخیر کاهش قیمت شیر و لبنیات عملیاتی شده و نیز شاهد کاهش قیمت بیشتر باشیم. همچنین از خانواده‌ها مجددا درخواست افزایش اولویت مصرف شیر و نیز جایگزینی شیر و لبنیات با غذاهای چرب و شور را دارم.

سخنگوی وزارت بهداشت بیان کرد: یک خبر بسیار مهم و خوب دیگر کاهش هزینه‌های فقرزای سلامت است. هزینه‌های فقرزای سلامت از ۰.۸ درصد در سال ۹۳ به ۰.۷۱ در سال ۹۴ و ۰.۶ درصد در سال ۹۵ رسیده است. این به آن معنی است که ۱۶۲ هزار نفر کمتر دچار هزینه‌های فقرزا شده‌اند. هزینه فقرزا در حوزه سلامت به معنی پرداختی از جیب مردم به خاطر بیماری در حدی است که خانوار دچار فقر و سقوط به زیر خط فقر شود.

جدول ۳۲۷۲ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- هر موجود زنده- وضع و حالت چهره- گرداگرد دهان ۲- موی بلند- سالن مهمانی- باطل‌کننده ۳- مرکز استان الانبار در عراق- شبیه و نظیر- اریکه سلطنت ۴- سال ناتمام!- مادر- اسب بارکش ۵- گذرگاه سرپوشیده برای عرضه کالا به خریداران- ورزش ملی کره‌جنوبی ۶- مطالعه‌کردن- شادابی- ترمز چارپا ۷- هر نوع سبزی خوردنی- درشت و تنومند- مته برقی ۸- آسیاب آشپزخانه- سدی در تهران بر روی رودخانه جاجرود- فلانی ۹- ملکی که بین چند نفر مشترک بوده و تقسیم نشده باشد- پیر کنعان- عیب و ننگ ۱۰- چه وقت- ایما- کشوری جزیره‌ای در همسایگی اقیانوس اطلس ۱۱- معبد باستانی کنگاور- سراینده مثنوی ۱۲- آب مناسب استحمام- دو سال پیش- شبکه گسترده جهانی ۱۳- ... بی‌جمال جانان میل جهان ندارد- وضع موجود- صدمه‌دیده ۱۴- قول و قرار- ترک‌بند- تندرست ۱۵- حس بویایی- ملازم- نظریه.

عمودی:

۱- گرفتار درد و غم- غذایی از کشک ۲- اشاره- شهر برج علاالدوله- عمومی‌تر ۳- سوره زنان- زیرک- لوله باریک در ساقه گیاه ۴- سلسله و خاندان- دارنده صفت‌های ناپسند- تکرار حرفی ۵- دومین دو رقمی- قبیله و طایفه ۶- عریان- پایتخت فیلیپین- هوای اطراف کره زمین ۷- سرشماری- شیره خشکیده گون- از حروف یونانی ۸- اشاره به چیزی نامعلوم دارد- پیشتاز لشکر- قطعه کوچکی از هر چیز ۹- سخنان بیمار تب‌دار- پادزهر- فانی و ناپایدار ۱۰- تابلویی زیبا از پابلو پیکاسو- مبتکر- پیش‌شماره تلفن ۱۱- پیامبر زره‌ساز- ترازنامه ۱۲- رنج بی‌پایان!- انباره- باصداقت ۱۳- کوره گچ‌پزی- ... گفتیم و عشق آغاز شد- سرمایه جاودانی است ۱۴- از خط‌های زیبای اسلامی- شهری در استان ایلام- استاندار قدیم ۱۵- تلاشگر- از باشگاه‌های فوتبال آلمان.

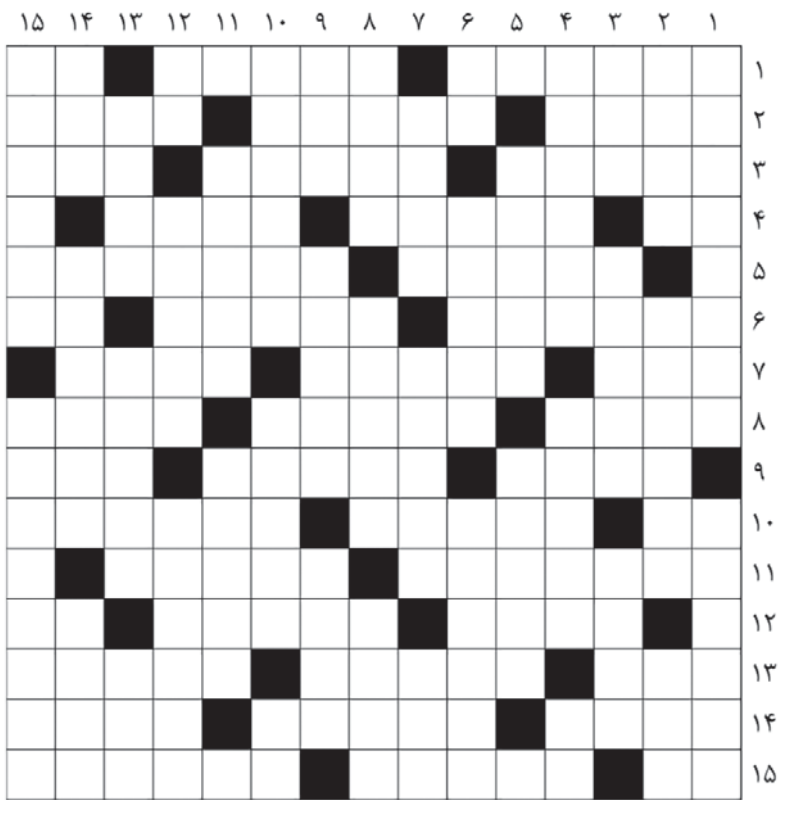

حل سودوکو سخت

۲	۵	۶	۱	۳	۷	۸	۴	۹
۹	۳	۸	۴	۶	۲	۵	۷	۱
۱	۴	۷	۹	۸	۵	۶	۲	۳
۴	۲	۱	۸	۵	۶	۹	۳	۷
۶	۹	۳	۷	۲	۴	۱	۵	۸
۸	۷	۵	۳	۱	۹	۲	۶	۴
۵	۸	۴	۲	۹	۳	۷	۱	۶
۳	۱	۲	۶	۷	۸	۴	۹	۵
۷	۶	۹	۵	۴	۱	۳	۸	۲

حل سودوکو ۲۲۶۷

۶	۷	۳	۸	۴	۱	۲	۵	۹
۸	۵	۴	۹	۲	۳	۶	۱	۷
۹	۲	۱	۶	۵	۷	۳	۸	۴
۲	۳	۸	۴	۷	۶	۱	۹	۵
۴	۹	۶	۲	۱	۵	۷	۳	۸
۵	۱	۷	۳	۹	۸	۴	۶	۲
۱	۴	۲	۵	۳	۹	۸	۷	۶
۷	۶	۵	۱	۸	۲	۹	۴	۳
۳	۸	۹	۷	۶	۴	۵	۲	۱

جدول ۳۲۷۱

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ا	خ	م	و	ت	خ	م	■	م	ح	س	ن	■	پ	ر
۲	ب	ا	ل	ی	ن	■	س	ح	ر	■	ن	ا	پ	ا	ک
۳	و	ل	■	د	ی	ل	م	ا	ج	■	ا	ف	ر	ی	ن
۴	ع	ص	ب	ی	■	ن	ا	ج	ا	■	ر	ه	ن	ی	■
۵	ط	■	ر	و	م	ی	■	ح	ن	ف	ی	■	ی	ز	ک
۶	ا	ت	ن	■	ج	ن	ا	س	■	ی	و	ک	ا	■	ن
۷	■	ی	و	ر	و	■	ه	ی	ک	ل	■	د	ن	ی	ا
۸	ک	م	■	ا	س	ت	و	ن	و	ی	ل	ا	■	ا	ر
۹	ل	م	ا	ز	■	ن	ا	ه	ی	■	ا	ر	د	و	■
۱۰	ی	■	س	ی	س	ی	■	م	ت	ق	ی	■	ی	ر	ا
۱۱	ب	ر	ت	■	ر	ا	ش	د	■	ا	ی	ا	ز	■	ب
۱۲	■	م	س	ب	ب	■	ک	ا	د	ر	■	ب	ی	ن	ش
۱۳	ب	ا	ق	ل	ا	■	م	ن	و	چ	ه	ر	■	ه	ی
۱۴	ت	ن	ا	و	ل	■	ب	ی	ل	■	ا	ی	م	ا	ن
۱۵	ن	ی	■	چ	ا	ن	ه	■	ا	ل	ج	ز	ی	ر	ه

سودوکو سخت ۲۲۶۸

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

			۶	۳	۷	۲		۴
		۴	۵			۶		
	۷			۴			۳	
			۱				۴	
۱		۹				۳		۸
	۸				۳			
	۱			۹			۶	
		۶			۲	۷		
۳		۸	۷	۶	۱			

سودوکو ساده ۲۲۶۸

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

		۳		۸				
۶							۴	۹
	۴		۱	۲		۶		
			۵	۱		۸		۲
			۸		۴			
۳		۵		۹	۷			
		۶		۵	۸		۳	
۸	۳							۵
				۷		۹		